

IX. évfolyam, - 2.szám. - 1991.

vitéz Baranchi Tamáska Endre

Igazolóbizottságok.
=====

Ez a szó még elég jól az emlékezetében van azoknak a magyaroknak, akik a háberu befűjezése után Nyugatról hazatértek, akár önként, akár megbalincselve.

A szovjet hordákkal megszállott Magyarországon a sok senkiháziból állítottak össze igazolóbizottságokat, hogy minden magyart elbíráljanak, abból a szempontból, "megbízható" személy lesz-e majd a kommunista vezetésű országban.

Ezek csak azért jutottak most eszembe, mert a Szent Korona c. magyarországi újság 1991, jan.31.-i számát olvasva a 4. oldalon ilyeneket találtam; ...."Hátrébb az agerakkal! - mondhatnánk így is az elvtársaknak. Egy korszaknak vége, vegyük ezt végre tudomásul! Helyes és keresztényi a megbékélés (bár nem véletlen), hogy akik ezt elsősorban hirdetik, azoknak vaj van a fején és szeretnének fétyolt borítani a multa s épeszű ember nem kívánhat bosszorkényuldözést, új Szemponkéro Széket, vagy Andrássy ut 60.-at. De igenis követelhet igazolóbizottságokat, amelyek előtt mindenkinek számot kell adnia tetteiről, multjáról."..... Majd így folytatódik a szöveg; "Hiszen nagyon sok hazatérőnek s főleg azoknak, akik csak hazatérésük elhatározásakor ébredtek rá a keresztényi megbocsátás és megbékélés jelentőségére.".....

A cikk további része is hasonló nembn irodott. - Hát igen, vissza kell emlékezni az 1945-ös idökre. - A M.Kir. Csendörseg tagjaira "külön" igazoló bizottságokat szerveztek. Hogy ezeknek kik is voltak a tagjai, az ma sem kétes. Legtöbbször azelőtt börtönytöltelék volt, vagy a magyar nép alja, s ezeket egészítették ki egy-két "gyászmagyarral", akik valami kitalált méssével, vagy hamis irásokkal tudtak bejutni ezekbe a bizottságokba.

Az igazolás egyszerű és könnyű volt. - A nagy pecsét el volt készítve, amit rá is nyomtak sürgösen a hivatalos írásra, hogy; NEM IGAZOLT. - Ritka mint a fehér holló volt azoknak a száma, akiknek nem ez a pecsét jutott.

A Nem Igazolt-ak ezzel a hamis "Kain bélyeggel" éltek nyoruságos életüket s legtöbbször csak a legalantasabb munkát kaphatták meg.

Bár az otthoni jelenlegi vezetést nem nagyon ismerem, de ha már igazolóbizottságokat terveznek összeállítani, nem lenne jó felkutatni a még élő NEM IGAZOLT derék jó magyarokat? -

* * *

/csend-ör-szem /

Kulcsár Borbála szapora léptekkel igyekezett a Kenézlői Fő utcán a szövetkezeti bolt felé, mert úgy hallotta, hogy fehér lisztet adnak és igyekeznie kell, hogy még hozzájusson.

Virágvasárnap előtti szombat volt és Kulcsár Borbála úgy gondolta, hogy a husvéti ünnepekre foszlós kalácsot sütné, hogyha hozzájutna legalább egy kiló fehér buzaliszthez.

Az utca, mint mostanában mindig csendes és kihalt volt.

A domb közepén lehetett, amikor két orosz katonát látott az utca végén a kocsitúton állani.

Kulcsár Borbála agyában sok rossz emlék villant fel, de aztán a fehér buzalisztre gondolt. Két éve már, hogy vége a háborúnak, hogy mindent összeszedtek, jószágot, élelmet, az embereket, nem maradt más csak a halott falu. Csendben, magányosan összeroskadva, a bedölt falakat és az összeroskadó tetőket alátámasztották, a ház mögött kapálgatták is a kórók közt élő babot, közben már a könnyük is felszáradtak. Először sirtak. Az egyik az átszenvedett erőszakoskodások miatt, a másik az elhurcolt családtagjait, mindenkinek volt valami, amiért sirt. De aztán átvonult rajtuk a háboru, a pusztítás, a katonák tobzódása, a rablások és az idő.

Megroskadtak. De úgy, mint a házakat, saját magukat is megtámogatták. Hir nem jött Szibériából az elhurcolt féfiakról, de most már mégis nem sirtak. A könnyük is elfogyott már.

Fehér lisztet adnak a szövetkezeti boltban. Mindenki kap egy kilót. Foszlós, fehér kalácsot süt husvétra.

Előbb csak ösztönösen leassult, amikor az orosz katonákat meglátta, aztán megállt.

Visszanézett, de az utca végén is oroszok álltak.

Megdöböcent.

-Hát ez meg mi a csuda? A háborúnak már két évr vége. A pusztítás már átrohant és oroszok csak a városokban tanyáznak, errefelé már nincs semmi, csak a kiszáradt kóró, meg a napraforgószárek, amit még nem tüzeltek el, meg a túlélő asszony nép.

Akkor már meghallotta a félkaru községi irnok-kézbesítő és most igen nagy ember, amióta bejöttek az oroszok. Kiállt az ut közepére és úgy kiáltott Jendrusák Vendel, hogy az egész falu meghallja.

-Ne ijedjenek meg, nincs semmi baj, csupán egy kis segítség kell, ide a szomszédba a cukorrépa földekre. Az oroszok jó szíviiek láthatják, hogy segíteni akarnak, hogy husvétra egy kis cukorhoz jussunk. Hát ...

menni kell cukorrépát szedni. Nem sok időre, két hét az egész, de legalább lesz cukor is, a fehér liszt mellé. Ne féljenek, nem lesz semmi bántódás és úgy hallottam, hogy most már jönnek haza az emberek is majd, mert ezek az oroszok, akik itt vannak nálunk Szerencsen, ezek nagyon vallásosak, nekik is nagy ünnep^{of} husvét és úgy mondják: Krisztosz voszkresz, azt jelenti, hogy Krisztus feltámadt.... Na ne huzódozzanak, hanem igyekezzenek, nehogy megint nekem kelljen házról, házra jáni a sánta Zsiga cigánnyal és kihajtani egy munkára... mondom, hogy csak cukorrépa-szedés lesz....

A házak mellett, félénken óvatosan vánszorg^{og}tak elő a házakból az veszetős fejű öregek, meg az asszonyok.

Kulcsár Borbála újra elindult, de akkor már a bolt előtt nagy tömeg gyűlt össze. Fehér lisztet azonban sehol senkinél nem látott, ellenben egy teherautó^{on} még néhány orosz katona érkezett, aztán barátságosan összeterelték a falu népet és el^{ir}ították Szerencs felé.

Az első meglepetés az volt, hogy nem a cukorrépa földek^{re} felé, hanem a Szerencsi kormosra, úszkösre piszkolt kaszárnyába terelték az egész társaságot. Meg is jegyezte az egyik vánszorgó öreg.

- Azt meg illene tudni minden épeszü embernek, hogy ilyen időben már nincs cukorrépaszedés, mert azt még az őszön kiszedték, még egyelés sincs, mert még sok helyen ott fekszik a tavaszi hó.

Nem is kerültek a földekre. Még aznap este Kulcsár Borbálát és 450 embert, az^{on}nyit, surbankós gyereket bezsuffoltak a vagonokba. Moccani is alig tudtak, mert annyian voltak. Akkor már beérkeztek a Gávavencsellő, Kossuth telep, Lomos, Simkótanya, Borsóstanya, Barnáktanya, Marótzug, Kenézlő és Szarvastanya, ahol azt utcán verték agyon a sikongató, menekülő asszonyok a bevonuló orosz katonák.

A marhavagonokba zsuffolt legnagyobb^o részt a Gáva és Kenézlő környéki tanyák asszonyait, meg öregjeit, mert ember már nem volt, azokat mindjárt a bevonulás után elvitték Szibériába.

Eleinte még számolták a napokat és az éjszakákat, és sokat siránkoztak, jajveszékkeltek, aztán mint minden a sirás is, meg az imádság is elfogyott, akkor szólalt meg az egyik vagon sarkában Szepesi András vencsellői református kántortanító.

Alig tudott beszélni, mert ^{mint} az egymásra hányt hasábfák keresztbekesül^{és} feküdtek egymáson és ha beszélni akart arrább kellett, hogy tőljön néhány rajta keresztbefekvő embert.

- Majd ezt is kibirjuk... mint annyi minden mást...

Már messze bent jártak Oroszországban és csak egyszer kaptak egy csobolyó vizet, meg négynek egy sárragacsu orosz kenyeret. A szükségüket is ott a vagon mellett végezhette, aki még laboratudott állani zsibadt fekvő helyzetéből.

Amikor tántorogva kikészültek a vagonokból, nagy hóvihár volt és harmincöt fokos hideg.

Gyalogmenetben elindították a társaságot, amikor összeestek botladoztak, az orosz katonák azzal biztatták, hogy most tiz kilométerre mennek, mert ott lesz a szállásuk.

Igazat mondtak, mert tiz kilométerre volt egy valamikori juh hodály és most odaterelték be a gávai és kenézlő környéki 450 még életben lévő magyart.

Másnap számbavétel után mindjárt kezdődött a munka a szénbányában. Sevcsenko bányászfaluba kerültek és nem nagyon mélyen kilétszáz lépcsőn kellett lemenni és könnyen porló barnás sárga szenet csákányozták, lapátolták és minden napra kaptak egy ragacsos, fekete kenyeret, amelyiknek a színe alig különbözött, attól a széntől, amelyiket a lábuknál lapátoltak a kis kocsikra. Kulcsár Borbála, amikor felegyenesedett a lapátnyele mellett és meglátta a mellette lévő sorban a papot is, amint botladozva lapátolta a szenet rászólt.

-Na tiszteletes ur, úgy látszik, hogy maga is az Uristen rossz oldalán ácsorog, mert hogy idejutottunk, aztán a maga szavát sem hallgatják meg, pedig eddig még imádkoztunk, de most már azt sem... idelent a föld alatt ugysis ki hallja meg ?

Az emberek szédelegtek az éhségtől és a fáradtságtól.

A munkafelügyelő sokszor kiabált is velük,

-Nem érdekelték, hogy többet kapjatok, alig termeltek valamit, csak piszkáljátok, turkáljátok a szenet, ahelyett, hogy igyekeznétek, mert innen megy a tüzelő városokba, ti meg lazáltok, az orosz népnek is alig jut élelem... így beszéltek hozzájuk, de egészen mindegy volt, hogy ki és mit mond, mert már annyira elfásultak és a munka után a juh hodályban a földre lerogytak és egymás hegyén hátán összekuporodva, legalább nem fáztak. Az álomelőtti utolsó mozdulatukban lerágták a darabka kenyeret.

Odakint nagy hóvihár verte a havt és süvített a juh akól oldalán.

Az egész akól sötét volt, mert csak a bejárat fölött égett egy bádogedényben lévő faggyuba dugott kanóc, már annak a faggyunak is kóstalgatták a felét, pedig az őr nagyon szigoruan megtiltotta.

Azon a zimankós keserves éjszakán a pap nagy nehezen felkecmergett és mintha szükségére menne, átlábolt a fekvő embertömegben.

Odekint lehuzta a bakancsát, felhajtotta a nadrászárat és lábaszárára kócspárgával odakötözött kötéséből kitépett Bibliát 274 oldalát óvatosan lefejtette és a kiegyengette. Így sikerült megmentenie a motozásokon keresztül a Bibliát, amit azért hozott magával az élete veszélyeztetésével, hogy amikor a legnagyobb szükségben lesznek előszedhesse.

Most úgy látszik, hogy elérkezett az idő, amikor a legnagyobb szükségben vannak.

Az esti vacsora kenyér osztás után jutott eszébe a biblia.

Néhány orosz ácsorgott a kenyérosztásnál és egy darab ujságpapir fecniért egy rubelt fizettek a nagy dohányosok. A markukban összemorzsolva mahorka dohányt ebbe a papirszeletbe csavarták és így szívták.

Sokáig állt a pap és tanácstalan volt. Talán az örög inspirálta, talán a lelkiismeret, a belenevelt tekintélytisztelet, de tudta nagyon jól, hogy odabent a juh hodályban éheznek a földijeik és akkor nagy elhatározásra jutott. A lecsavart bibliai lapok közül éppen Lukács evangéliumának az ötödik részének az oldala kunkorodott eléje.

...Történt pedig egy szombat napon, hogy Jézus a vetések között ment át és éhes tanítványai kalászsokat szaggattak le és kezükkel kimorzsolva ették. Néhány farizeus azt mondta: Mért teszitek azt, amit szombat napon nem szabad tenni? És erre Jézus így felelt nekik: Nem olvastátok -é, mit cselekedett Dávid, amikor megéhezett ő és kísérete? Hogyan ment be az Ur házába, hogyan vette el és ette meg az oltárra felrakott szent kenyereket és adta a kíséretének is?...

A kitépett bibliai lapot felkinálta az egyik oroszoknak és az egy rubelért mindjárt vásárolt egy ragcs, fekete kenyeret, aztán mivel gondolta, hogy egy kenyérrel csak bajt okoz, azonnal még öt lapot tépett és vett még öt kenyeret és bevitte az éhezőknek az akolba.

Az evés boldog élvezete terjedt szét.

A pap csendesen fohászzkodott és bűnös, de teljesen érthető földi cselekedetért bocsánatot kért az Istentől.

Aztán ahogyan a fetrengő tömegben feltudott tápászzkodni, hangosan mondta.

-Imádkozzatok és higgyetek. Velem együtt megfogunk szabadulni és máától kezdve szerzek nektek kenyeret, az Isten adománya. Még van kétszázhetven oldal, a Bibliából és én azt naponta becserélem egy rubelért kenyérre az egyiket megeszzük lent a bányában, a másikat pedig este és utána velem

együtt imádkoztok majd és velem együtt hazamegyünk Vencsellőre. Addig akár-
hogyan is ki kell bírunk és át kell vészelnünk ezt az időt.

Négy százötvenünket hoztak ki ide a szénbányába. Sajnos már hármat
elszólított közülünk az Úr, de én most ezt a biztatást nemcsak szóban mondom
el, én hozok nektek mindennapra kenyeret, azon felül, amit itt adnak a vacso-
rátokhoz. Ez a kenyér a bibliából van, amit én ide becsempészttem és most a
lapjait egyenként eladom az oroszoknak és kenyérré váltam. Lehet, hogy ez a
nagyobb darab kenyér nem minden, de csillapítja nemcsak az éhségeteket,
hanem erőt ad nektek a túléléshez, mert túl kell élnünk. Nem maradhat ez így
sokáig. Sokáig gondolkoztam, amíg rávetemedtem arra, hogy széttépjem és darabol-
ban kenyérré váltsam fel a Bibliánkat, de az Uristen megbocsájtja ezt nekünk
és ha velem együtt eszitek ezt a kenyeret és velem együtt mindennap mondjátok
ezt az imát, mint egykoron a gályarabok, minket is megszabadít az Ur.

Nagy csend volt a juh akolban és 447 ember hangosan imádkozott és
majszolta a kenyerete.

A 474 -ik oldalt tépte le a pap a Bibliából, amikor megjött a hire;
az itteni, amúgy sem gazdaságos szénbányás³ást beszüntetik és az egész társa-
ságot hazaszállítják Magyarországra.

Az utolsó két oldal megmaradt a Bibliából.

Barancki Tamáska István ;

Az elmeredt színházi előadás.

=====

" A Csap utcán végestelen végig ...." hangzik a sziveszomoritott legény búbanatos balladája. Hogy engem bármikor is valamilyen személyes élmény fog összekötni az "utca" szóval, azt sohasem gondoltam. De tévedtem, mert forgandó szerencsém bebizonyította, hogy semmi sem lehetetlen a földtekén.

Ujonc kiképzésemet az ungvári 24.-ik Tábori Tüzérsztyály első, másházott hegyi útegénél kezdtem. Már csak három nap hiányzott a hat hétből, amikor egy szombat délután, 1939. március 14-én, kihirdették az útegünknel, hogy egy színházi előadásra van lehetőség, ha lesz elég önként jelentkező! - Mivel addig nem kaptunk kimenőt, én is a többiekkel együtt úgy gondoltam, hogy az egy pengő hetvenöt fillér megéri-, színház ide, -színház oda, Ungvár városával végre közelebbről megismerkedni.

Legnagyobb meglepetésünkre minket az útegraktár épületébe vezettek, ahol teljes hadi felszerelést osztottak ki számunkra.- Néhány órán belül a menetkész útegünk elhagyta a laktanyát és Dél Ungvár egyik széles "utcajében" tüzelőállásba ment. Úgy gondoltuk, hogy ez csak egy utolsó gyakorlat az ujonckiképzés sikeres befejezésére? De véleményünk szonnal megváltozott, amikor másnap hajnalban, tűzparancsokat kaptunk éles lövedékekkel különböző megadott célokra.- Almsikből felriasztott ijedt és kíváncsi arcok jelentek meg a házak ablakaiban, hogy lássák miért nem halk hajnali harangszóval, hanem dobhártya repesztő agyudörgéssel kellett a március 15.-i emléknapot tudomásukra hozni.-

Vértés hadnagy, elsőtisztünk tudomásunkra adta, hogy az ungvári kerékpáros zászlóalj támogatására lettünk beosztva, amelyik, -"hadra kél Attila népe..." jellegére megkezdte az ellenálló cseh csapatok kiűzését a Felvidék teljes visszafoglalására.- Mivel ez a zászlóalj gyorsabban vonult előre, mint a rendes gyalogság, lövegeinket, löszert és a kezelő legénységet gépkocsikra rakták, hogy követni tudjuk őket. A fogatolt járműveink oszlopa estefelé szintén elindult Észak felé. Egész este kocogtunk a kanyargó egyvágányú hegyi úton és a reggeli órákban elértük célunkat, "Utcást", egy néhány házból álló kis hegyi falut.

A parancsnoki szakasz és a lövegek már a falutól Északra a fenyőfák takarásában várták a további parancsot.

A Dandárparancsnokság egy a falu déli végén álló kőkastélyben ütötte fel satorfáját. Koltsai főhadnagy, útegerparancsnok is ott tartózkodott. Velünk csak Jónás tsz, zászlós, mint elsőtiszt és Szervánszky szakaszvezető, fogatos tisztí beosztásban maradtak.

Kis idő múlva Jónás zászlóst is a Dandárparancsnoksághoz hívták, alighogy ellovagolt, egy idegennek látszó közelfelderítő típusu repülőgép, - minden nemzeti jelzés nélkül, -camouflázs-ra festve jelent meg fejünk felett. Én elkaptam a kocsisom karabélyát és amikor a repülőgép egy másik fürkésző kört irt le felettünk, rálöttem.- Szervánszky szakaszvezető rámörmedt;- "Tamáska tüzer! ezért magát hadbírótság elé állíthatják!"

De nem kellett sokáig várnunk, amikor most már három hasonló repülőgép jelent meg és alacsony támadásokkal végigpásztázták a falut.

Nagy ijedelem és zür-zavar keletkezett, ami könnyen megérthető, mert az úteg javarésze ujoncokból állott egy néhány úgynevezett tovább-
szolgáló "öreg katona" kivételével. A fogatolt járművek megindultak a faluból kifelé. A mi kocsiink lévén az utolsó, szintén elindult, de egy

előttünk haladó jármű lovai megijedve, ágaskodva, hámat tépve a kocsit az érokba döntöttek, elzárva az utat.

Egy újabb alacsony támadással, kocsisom, Halász András jobb térdre találatot kapott. Kikaptam kezéből a gyeplőt és a legközelebbi ház nyitott nagykapuján keresztül a ház tornácához hajottam, ahol szerencsére Szervánszky szakaszvezető keresett fedezéket, - így az ő segítségével Halász Andrást a házba vittük, ahol én szorító kötést alkalmaztam a sérült térd felett. (Cserkézkedésem alatt jó elsősegély kiképzést kaptam.)

Szervánszky szakaszvezető a sérültet a Dandárparancsnokság épületébe vitte kocsin, orvosi segítségre.

Ez a vértanú esemény engem annyira felmérgezett, hogy Halász András karabélyával most a ház déli fedező oldalán helyezkedtem el és minden repülőgépre tüzeltem, amelyik a ház fölött felbukkant és utána, amikor elhuzott.-

Egyszer csak, amikor hátra pillantottam, Udvarházi Jóska, karpaszományos útegtársam futott hozzám szintén egy karabéllyal s így most már kettesben folytattuk a tüzelést. A cseh pilóták látván, hogy a kocsis oszlop a falu utcáját elhagyta, a legénység a kocsisok kivételével a házakban elrejtőzött, foszfors gyújtó bombákat kezdtek szórni, hogy "ki ugrossák a nyulat a bokorból." Számos ház és mellék épület szalmatehetőzete lángba borult.

Jóska és az én "vadiba vadászatunk" addig tartott, amíg végre egy repülőgép füstölő motorral a hegyoldalra zuhant és felrobbant. A másik két "csehpimasz" pilóta, látván hogy mi történt, majdnem helyben hátracsúszott és eltűnt a láthatáron. Még ma is repülnek, ha maradt elég üzemanyaguk?

Halász Andrást később leszerelték, mint hadirokkantot, mivel sérült térdét többé nem tudta mozgatni. Elismerésként a Nagy Ezüst Vitézségi Éremet kapta meg, amit feltétlenül megérdemelt.-

Befejezésül még megemlítem, hogy a "színházi előadás" volt az, amelyik elmaradt, nem a "kirándulás" (Mecs László), mert a kis hadi csetepaté minket négy és fél napig "szórakoztatott" az azelőtt számunkra ismeretlen és meglepő eseményekkel fűszerezve.

Nem a Csap utcán, hanem Utcás utcáján ért utól az én személyes élményem az "utca" szóval.-

.....

Tűzér önkéntesek az 1939 évi Hubertuson. / Kassán/
b-j-ra; első- B. Tamáska látván, a harmadik Udvarházi József.

Boldogasszony könnye.

Szokatlanul enyhe volt a tavasz. Pélmonostorra rálehel az Adria és a fehér hóvirágokat kék ibolyákká varázsolta. — Kovács VII. Sándor, vizsgázott tőr. m., űrsparancsnok, a szelid felhők járását bűngészte: nem mossák-e el a másnapra tervezett Sándor-napi szalonna csurditást a szeszélyes tavaszi fuvalatok? — Március 18-a, Sándor napja, amióta egy Gergely nevű pápa kifundálta a kalendáriumot. Így volt ez előírva 1944-ben is.

Sándor Bá, — mert a polgárok így hívták a faluban, — 19-én kora reggel kiment a "pusztába", — ahol közel két hold bérelt földje volt, — hogy előkészítse a szalonnasütés ceremóniáját: nyársak vágása, száraz gallyak gyűjtése, bor és ser italok behűtése, hogy mire a vendégek megérkeznek, senkinek se legyen kétsége, hogy Sándor-nap elé néznek.

Már késő délután lett, mikor a névnaposok visszaértek a faluba dudorászva és rövideket lépve a hosszúlépésektől. A látottaktól földbe gyökerezett a lábuk: a főherceglaki csendőr iskola egy kerékpáros szakasza egy főhadnagy parancsnoksága alatt éppen sorakozott a templomtéren. Kovács tőr. m.: azonnal jelentkezett és megtudta, hogy távollétében az űrs megerősítést kért a közeli csendőr iskolától, mert a "volksdeutch"-ok elfogták a papot és a tanítót arra a hirre fel, hogy német katonai oszlopok gőrdülnek a 6-os műton Pécs felé. A suhancok leventepukákkal és nyeles kézigránátokkal őrizték az elfogottakat, s a megerősítésre érkezett szakasz épp tüzelőállásba ment, mikor hat német páncélozott gépkocsi futott be a fötérre. — A csendőr főhadnagy egy SS. Hauptsturmfürernek jelentette a történeteket, mire a német tiszt magához rendelte a két "volksdeutch" vezetőt, s két olyan csárdás pofont lekent nekik, hogy még a flóbertjeiket is elejtették. Távozás közben tisztelgett a főhadnagy felé: "Herr Oberleutnant, wier sind nur Geste hier, Sie sind verantwortlich für Ordnung, machen Sie gut!"

*****

Kovács VII. Sándor 1944 Julius 1-vel ment nyugdíjba. Csepregen, a Répce partján volt a feleségének másfél holdja, jó rozsra, meg buzára. November 2.-án váratlanul nyilaskeresztes karszallagot viselő nyomozók vitték be a községházára.

"Mért gyűlöli maga a németeket?" — kérdezte egy másik karszallagos. "Én? Hát már mért gyűlölném őket, — rendes nép." —

"Mi baja van magának a nemzeti szocialista volksdeutchokkal?" — "Semmi!"

"Ne hazudjon, ismerjük a pélmonostori esetet, itt a jegyzőkönyv". — "Azon ott se voltam!"

"Mi az, van pofája tagadni, hogy Pélmonostoron szolgált? Maga egy piszkos Horthy-csendőr. Fajgyűlölésért 60 napra ítélem! Vezessék el!"

"No — emelte fel szavát Sándor Bá, — Fajgyűlölet? — nem gyűlöltöm én még magukat se, pedig rászolgáltak. Én csak az országunkra és népünkre zuditott istentelen kommunista csűrhe hordát gyűlöltöm!"

"Ne is lássam! Vigyék!" —

Január 2-án szabadult Sándor. A sok, fejtelenül, fegyelmezetlenül vonuló, nyomuló katonai alakulatok forgatagában alig talált vissza Csepregre. A két hónap koplaló, kinzó kényszere letörte. Büntetett előéletű lett, ő, aki bűnözők és törvénszegők ellen esküjéhez hiven harcolt egy életen át. — De: megint csak jött március 18. — Sándor nap. Jajj, de más lett az idei: csak egy rokon jött, a barátok távolmaradtak. A névnapki küszöntő is elmaradt, csak egy koccintás lett belőle: Bort, Buzát, Békességet! — Bor? Jó ha van! Buza? Az küll, Békesség? Az kéne!

*****

Április közepén várta már a "puszta". Kinálta örökadó testét újabb ajándékozó áldozatra. Sándor Bá hát ment szántani, boronálni, vetni, s aztán az örök teremtk parasztlászké hitével várni a fogamzást jelentő tavaszi esőket. — De nem jöttek. A déli langyos-száraz szelek csak szikkasztották a vetést, de az esők elmaradtak.

De jött más: két elvtárs. — Az új kommunista tanács beidézte Sándort.

"Mielőtt az ügyét áttesszük a népbirósághoz, csak arra feleljen, hogy nevezte-e maga a dicső felszabadító szovjet hadsereget: "Istentelen kommunista csűrhe hordának"?

"Igen!"

A népbíróság 29 nap alatt meghozta az ítéletet:"A népbíróság Kovacs Sándor vádlottat a 81)1945 számú, illetve 1440)1945 VII.tc. által törvényerőre emelt rendeletekben meghatározott háborus bűntett elkövetésében bűnsnek mondja ki. A felmerült bűnügyi költség a vádlottat terheli.

Az ítéletet másnap hirdették ki, s a soproni népbíróság a magyar nép nevében Kovács VII.Sándort közteli általi halálra ítélte. Fellebbezési jog nincs.

Sándor Bát Május 23-án végezték ki.

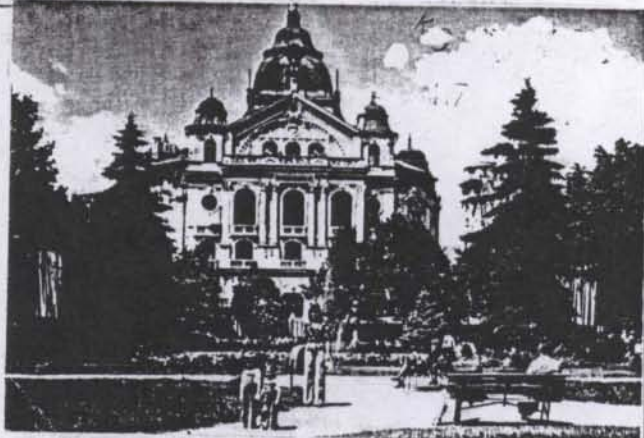
*****

Nem tudom, lehet, hogy Sándor Bá lelke az égbe szállt. Nem tudom, lehet, hogy a mennyei kapuban Péter priorálta. Nem tudom, lehet, hogy a Lélek kihallgatást kért, s "szolgálati uton" először a Boldogasszonynál, a magyarok Nagyasszonyánál kívánt jelentkezni. Nem tudom, lehet, hogy a csendőr, aki sem a nemzeti szocialistáknak, sem a kommunistáknak nem kellett, meghallgatást és megértést kapott a magyarok Nagyasszonyától. Nem tudom, lehet, hogy a Boldogasszony, aki annyi nagy inségben levő magyar könyörgését hallotta, Szomorú Asszony lett. Nem tudom, lehet, lélekközelségből először hallotta: "Nagyasszonyunk, Hazánk reményes, bús nemzeted zokogva esd..." Nem tudom, lehet, hogy egy-két szánó, simogató könnycsepp leszaladt a Szűzi arcon... Nem tudom, lehet, ... Azt azonban TUDOM, hogy 1945 május 23-án CSIRÁT ÉBRESZTŐ, ÁLDÓ ESO ESETT A CSPREGI HATÁRBAN!

Gazsi.

K A S S A

A Nemzeti Színház .

A d ó m .

Baranchy Mária színművésznő, A Pozsonyi Szlovák Nemzeti Színház tagja/ 1954-ben/

vitéz Baranchi Tamáska Endre;

F r i c s k a   B e r g e r a c   o r r á r a .

=====

(Pötyi hűgom emlékére.)

Amikor Mária-Terézia hűgom a budapesti Színiakadémiára került, Kiss Ferenc művész volt az akadémia igazgatója. Kicsit öntelt ember hírében állott.- A színövendékektől megkövetelte, hogy "Méltóságos Úrnak" szólítsák.- Az is tudott dolog volt, hogy a szöke és kék szemű színövendékeket kedvelte.- Így a hűgom a másik kategóriába került, mert neki holló fekete haja és özbarna szeme volt.

Bár a felvételi vizsgát sikeresen tette le,- kitüntetéssel érett,- mégis Kiss Ferenc már akkor a hajviseletébe belekötött, hogy a tanórán már azzal nem jelenhet meg.- Többször mekisérelte, hogy az akadémiáról kipiszkálja. Bajor Gizi, Hettyey Aranka s Bönyi Nagy Adorján tanárok meg igen is kedvelték s szerették a hűgomat.- A kipiszkálás nem sikerült

vitéz Tolnay Andor szintársulatához szerződött a hűgom, mint szubrett, mert nemcsak jó táncos volt, de 5 éves kora óta balettet is tanult.

Szolgálati ügyben Nyíregyházáról Kassára kellett utaznom. Persze a Kerületi Parancsnokságon való jelentkezés után mindjárt a színházhoz siettem. Pötyi hűgomat- mert mi őt csak így hívtuk,- meg is találtam ott. Közölte velem, hogy estére Grano de Bergerac van a műsoron és Kiss Ferenc "Méltóságos Úr" fog ebben főszerepet játszani. Afejemben már meg is született a haditerv.- Mindjárt vettem is jegyet magamnak a második sorban estére.

Kiss Ferenc,- ha valahová vidékre ment vendégszereplésre,- megkivánta, hogy úgy menjen minden mint a karikacsapás. Egy jelmezes főpróba délután s este az előadás.

Egy pár újságíró, néhány színész, no meg vitéz Tolnay Andor szinigazgató volt a nézőtérén, valamint jómagam, mint csendőrfőhadnagy. Engem az igazgató hívott meg, mint színész hozzátartozót.

A darab megkezdődött s ehhez a jelenethez értek, amikor Ciranót két apród közrefogva kísérik a színpad elejére a rivalda fényhez s ekkor a két apród elkezd vele köztöködni, élcelődni.- A hűgom is fekete bársony apród ruhában jött be Kiss Ferencsel.- Amint meghallotta a hűgom hangját, egy pillanatra megkökkent s megtorpant, ránézett,- majd elkezdte a híres "orrmonologját" mondani.- A jelenetnek vége volt s pillantnyi szünet állott be, majd vitéz Tolnay igazgatóhoz fordulva kérdezte;

- Hogy vagy megélegetve a Baranchyval ?-

vitéz Tolnay nyugodt hangon adta meg a választ.-

- Mint szubrett kiváló,- de amint látod, prózai darabban "nadrág szerepben" is jól tudom használni.

A próba pedig szépen folyt tovább.

Az esti előadás kitűnően sikerült s ott főleg a "Méltóságos Úr" aratta a babérokat.- Miután a függöny legördült, felmentem a hűgomhoz az öltözőjébe, hogy megbeszéljem vele a haditervem.- En is ott leszek majd a Lócsei Házban, ahol a színész bankett lesz a Kiss Ferenc tiszteketére.- De ha majd a formalitásokon túl lesznek, - jöjjön át az asztalomhoz Neogrady Gaby fiatal színésznő barátjával.

..... Egy külön lefoglalt asztalhoz vezette be a főúr a snájdig főhadnagyot(Ezt nem én mondtam magamról.)- A nagy hosszú asztalnál pedig a színészek ültek. Középen T. Medgyesy Juci, az igazgató felesége, két oldalt pedig mellette Kiss Ferenc és vitéz Tolnay Andor. Jobbra valra

pedig a szereplő színészek foglaltak helyet.

Egyedül utam s „fogyasztottam a vacsorámat.- A nagy ünnepi asztalnál már poharköszöntők hangzottak el. A dícséretnek halmaza a vendégszereplő felé.

Egy üveg Szürkebarátot rendeltem, a cigánynak pedig két üveggel küldtettem. Gondoltam, - meg kell mutatni a "Méltóságos Úrnak", hogy nem vagyok skárki, ha még az estém egy fél havi fizetésembe is fog herülni. A sarokban a cigány halkán és finoman játszott, míg a vacsora tartott. A primás nemsokára nagy hajlongással jött az asztalomhoz. Mondtam, hogy azt a nótát játsza, amit vagy két hónappal ezelőtt tanítottam neki. Felcsendült a dal a vonója alatt;

Muskétlis kis ablak, selyem függöny abba',

Egy szép barba kis lány kacsingat ki rajta.

Édes kis angyalom, adj egy virágszálat,

Cserébe itt hagyom a szívemet nálad.-

Én csak úgy dúdolgattam magamban s mielőtt a második strófájába belekezdett volna a zenekar, odajött az asztalomhoz a húgom, Baranchy Mária szubrett és jó barátja Neogrady Gabi. Üdvözöltem őket s leültettem. Ekkor kezdte játszani a második versét a zenekar.

Csárdás kis kalapom, igaz magyar fajta,

Rozmaring virágból bokréta van rajta,

Barna lány kötötte, - csókért vettem tőle,

Ő az én szívemnek igaz szeretője.

Már csúsztatam is a ropogós bankót a primás zsebébe s odasúgtam neki, hogy más asztalhoz csak akkor mehet játszani, ha én megengedem. A primás huncutul kacsintott a két színész nő felé s meghajolva visszament a zenekarhoz.

A két fiatal és csinos színész nő között ültem. Az egyik holló fekete hajú a másik aranyzőke volt.- A hangulat emelkedett, de ezért fél szemmel, Ciranót is figyeltem. Oda - odanézett a mi asztalunkhoz. Már a virágárus asszony is megjelent s a két színész nő előtt az asztal tele volt piros rózsával. Láttam, hogy Kiss Ferenc szerette volna a cigányt az asztalukhoz rendelni, de a primás nem állt kötélnek.- Potyi húgom nagyon élvezte a helyzetet. Én pedig kihívóan, főleg vele foglalkoztam.

A nóták mentek egymás után s már elénekeltük hármásban azt is, hogy ... "messze van a nyíregyházi kaszárnya..." Vegre is megszántam Ciranót s mondtam a primásnak, hogy átmehet a művészek asztalához is.--- Ezt aztán Kiss Ferenc egy félém irányított pohár felemeléssel köszönt meg.

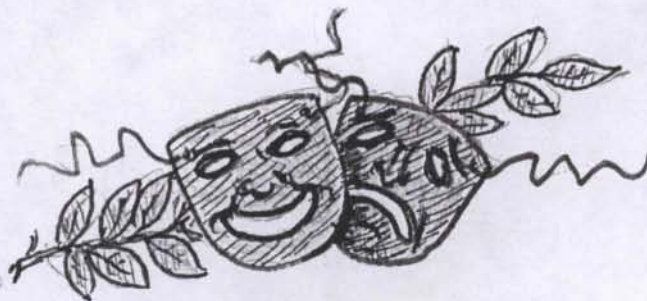
Ejjélen már túl voltunk erősen s kezdett kiürülni az étterem is. Fízettem s a zenekar is megkepte a busás borraivalót s elindultam Pöttyi húgommal és Neogrady Gabival az ajtó felé. De utamat úgy irányítottam, hogy művész asztal előtt menjünk: el. Ott egy pillanatra megállva mondtam;

- Méltóságos Uram- kiváló voltál a ma esti szerepedben, de a húgom, - az egyik apródod sem volt utolsó !-

Kiss Ferenc nem tudott szóhoz jutni, mi pedig elhagytuk az éttermet.

Igy kapott fricskát ezen az estén Cirano de Bergerac a már az öltözőjében hagyott nagy orrára.-

/1991/

Isten malmai.....

Gondolom nem nehéz visszaemlékezni civilizációnk fejlődésének ama korszakára, amikor eljött az ideje meghozni a törvényt, hogy "A boszorkányokról, amik nincsenek, nem lehet disputálni."---Ez jó törvény volt, mert eltűrt valami nem létezett.

Nemrégiben hoztak egy törvényt, amelyben szintén eltűrték valamit, csak az a baj hogy ez a valami létezett és létezik! A neve M.Kir.Csendőrség!

A boszorkánytörvény jó törvény volt, hatálya nem volt káros se a törvény hozóira, sem alanyaira, mert nem létező elleni szankció nem fáj senkinek.

A csendőrtörvény (vagy törvényerejű rendelet) rossz és káros volt, kihatásai és következményei könnyekszerű csermelyekből patakokká lettek és elindították Isten lassan űrlő malmát...

A summás, (collectiv) ítéleteket eredményező törvények ma már az "emberiség ellenes Káin bélyegző jelét viselik és megakadályozzák Hazánk felvételét az Európai áhitott Közösségbe. Nézzük csak mit ír az 1991 Juniusi FIGYELŐ hazai lapszemléjében:

"A kormány felül kívánja vizsgálni bizonyos vezetői körök multbeli tevékenységét. Azt kívánják kideríteni, hogy a vizsgálandó személyek tagjai voltak-e a III|III-as Ugyosztálynak, 1956-57-ben karhatalmi alakulatnak, illetve az ÁVH-nak. PUSZTÁN A TAGSÁG NEM LEHET KOMPROMITTÁLÓ TÉNYEZŐ, AZ ILLETO CSELEKMÉNYEIT TESZIK MÉRLEGRE."

Hogy is volt csak ez az eljárás 1945-ben? Kicsit másképp: "A demokratikus pártok kiküldöttjei úgy döntöttek, hogy a csendőrséget, mint testületet, kollektíven teszik felelőssé az elkövetett háborús bűnökért és a csendőrség tagjait nem fogják igazolni".

(1690|1945 M.E.rendelet)

Boszorkányokat nem volt nehéz eltüntetni, mert nem léteztek. A csendőrséget megszüntethették, de a csendőröket nem tudták eltüntetni.

Tudom, hogy a Csendőr Testület teljes rehabilitációja ma még kemény diónak tűnik! Sebaj! Isten malmai diót is tudnak űrlni!!!

Kiss Gábor.

NYILT LEVÉL
*****

Molnár László úrnak

Székesfehérvár

és

Takács Anna úrnőlynek

Valshol a Dunántúlon.

Kedves Kollégáim !

Merészkedtem leírni ezt a megszólítást, mivel magam is a Úzabad Magyar Újságírók Szövetségének vagyok tagja.

Az amerikai MAGYARSÁG 1991, máj.31.-i számában olvastam egy cikket amit Révffy László írt. A címe; Elégtétel. - Egyébként Révffy cikkeit mindig nagy öbömmel olvasom, mert úgy látom, hogy cikkeiben mindig az "elevenre tapint." Ezt a legutolsó cikket már egy párszor tüzetesen tanulmányoztam. Megelégedéssel kellett tapasztalnom, hogy régi Hazám-ban is vannak olyanok, akik meg merik írni a valóságot, az igazságot. Bár jól tudjuk, hogy a sajtó 90%-ban még mindig a régi vonalhú újságírók kezén van. Szép elismerés az, amikor Molnár László ezt írja; "Hazánkban a közbiztonság a Csendőrség fennállása alatt volt a legszilárdabb." - Nem tudom, hogy Molnár László hány éves lehet s így ezt sem tudom, hogy ezt a határozott megállapítást még maga tapasztalhatta, vagy pedig hallotta spáitól, az idősebb nemzedéktől. - Majd később így ír; - "Minden becsületes honfitársam bizonyíthatja, hogy a csendőrség 60 éves fennállása alatt nem volt bűnsőkkel egy gyékényen áruló csendőr!" Itt azt az egyetlen szót, hogy "becsületes", háromszor kellene aláhúzni. Persze jól láthatja Molnár László is, ha így tud különbséget tenni a 1945 óta közbiztonságot teljesítők s a régiak között. Nem is beszélve az ÁVH több évtizedes garázdálkodásairól. - A KAPU lapban már v. Szakály János kiiktatta a kommunista Király Béla vezérezredest, hogy a csendőrökkel csak annak volt baja, akik bűnsők voltak. Ezt erősíti meg Molnár László is.

.... Takács Anna írása is igen jól esett nekem, amikor írja, "Ember maradt az embertelenségben." Ezzel kapcsolatban említi Dezső Lajos csendőrtiszt nevét. Örömkönny csillant a szememben. Majdnem négy évtizedet kellett az életem lapjain visszafelé forogtni. Dezső Lajos, mint hadnagy egy ideig elattam is szolgált. Nálam volt próbaszolgálaton. Még arra is jól emlékszem, hogy egy szál ruhában jött a szárnyamhoz, mert a sítanfolyamon, ahol volt, a menedekház leégett s minden felszerelése ott veszett.

Örömmel vétem a hírt, hogy Dezső Lajos él s egyúttal nagy büszkeség tölt el, hogy az 1945 utáni szomorú csendőrsors nem tudta őt megtörni. - Ahogy Takács Anna írta; "A ma is szálfatermetű Dezső Lajos soha nem tagadta meg multját és büszke arra, hogy a magyar csendőrséget szolgáltatta - Dezső Lajos, úgy hiszem, végig betartotta a csendőr jelszavunkat; - Híven, Becsülettel, Vitézül ! - Bajtársi üdvözlétem küldöm neki e levéllel keresztül. Gelldomólkre.

Mindkét kollégám talán tudja azt, hogy még az 1936-ban Moszkvában megtartott kommunista komintern határozatai között szerepelt egy igen fontos pont. - Ha Magyarországon az uralmat a kommunisták veszik át, első és legfontosabb teendő a M. Kir. Csendőrség likvidálása kell hogy legyen.

Ez be is teljesedett, amikor a szovjet szuronyokra támaszkodva bejött Hazánkba a Rákosi-Roth, Gerő-Singer, Vas-Weinberger és a többi moszkovita, hogy otthon a gyésmagyarokkal a likvidálást megtegyék. -

A M.Kir. Csendőrség főleg az ország területén lefolyt harcok alatt 11.000 embert vesztett. A legénység 50 és a tisztikar 60 %-a halt hősi halált. A maradékot kellett már csak megsemmisíteni a kommunistáknak.

1990-ben elkezdődtek a változások, de a M. Kir. Csendőrség még élő tagjai ma is mellőzöttek otthon. A Péter Gáborok, a Farkas Vladimirok magas nyugdíjjal vigán élnek, de a csendőrök még ma sem kapták az új államvezetéstől elégtételt, rehabilitálást. Ez még mindig "késik az az éji homályban".

Külön is megköszönöm Takács Annának és Molnár Lászlónak, hogy voltak olyan bátrak megírni az említett újsákcikkeket.

- Bátraké a szerencse ! -

1991, június 27.-én

magyar honfitársi üdvözléttel;

vitéz Baranchi Tamáska Endre
szkv.m.kir. csendőrszázados / USA./

=====

B a j t á r s i   h i r e k .

Társadalmi események.

Hősök napja.

Serasotában (FL.) 1991, május 26,-án "Hősök napján" tartotta meg a Kossuth Klub a kettős ünnepségét.- Az anyákról Dr. Fűry Lajosné elnök emlékezett meg megható szavakban.- A hősök napi beszédet vitéz Baranchi Tamáska Endre tb."örökös" MHBK.csop. vezető mondta. Egyik mondatát idézzük;" Várjuk azt a napot is, amikor a budaepesti Ismeretlen Katona emlékkövére újra vissza fog kerülni a kereszt, amit az istentelenek onnan levéstek, mert bántotta a szemüket."-

Dr. Szép Gáspár és Ferenczy Ándor szavazata, valamint Boros Ilona az anyákhoz szóló énekszámai tették értékkessé a műsort. Befejezésként pedig Boros L. Lajos US. Marine alezredes tartott vetített képekkel előadást, aki ott volt a perzsa öböli háborúban 600 emberével. Előadása azért is volt érdekes, mert az ottani villámháboruban résztvett s a maga által készített felvételeket mutatta be. Jó volt hallgatni, mert nemcsak mint résztvevő, de rádiószául egy magyar tiszt szájából hallhatuk meg a történeteket.-

Az ünnepséget az Amerikai himnusz elénekklésével fejeztük be.

(1991- május.)

/vBTE./

Dr. Csiha püspök Sarasotában.

Apr. 23. csak egy hétköznap volt Sarasotában, mégis ünnep lett az itt élő magyarok számára. Főtisztelt Dr. Csiha Kálmán kolozsvári ref. püspök jött ide látogatni.

23.-án délután a sarasotai Amerikai Református Templomban d.u. volt az ünnepi Istentisztelet. Ez valóban ökumenikus jellegű volt. A sarasotai és környékbeli magyarság megtöltötte a templomot teljesen.

Amikor az orgona előjáték hangjai felhangzottak a templom hajójában, akkor vonult be a főajton Ft. Dr. Csiha Kálmán kolozsvári ref. püspök, mögötte a többi papok, református, katolikus és evangélikus egyházak képviselőiben. A menetet a Sarasotai Magyar Keresztyén Egyház presbitériuma zárta be.

Az előfohászt Nt. Dr. Brachna Gábor evangélikus főesperes mondta. A Kezdő Ének akkordjainak befejezése után Nt. Szöke István lakelandi ref. lelkész olvasott fel Bibliából részleteket.. A Nagy Ének után az előimát Nt. Kun Gyula sáty-harbori lelkész mondta., majd Dr. Boros Lajosné-Ilona szóló éneke következett- "Mikoron Dávid..." Kodály "Psalms Hungaricus" szerzeményéből.

Az igehirdetést Ft. Dr. Csiha Kálmán ref. püspök végezte, melyet mély átérzéssel szőtt át az alapige felhasználása alapján.

Az Utóimát Nt. Kun Gyula mondta el a utánna pedig a gyülekezet az Apostoli Hitvallást a lelkésszel együtt mondta.

Majd Dr. Boros Lajos szólt a gyülekezethez, mely beszédben az erdélyi magyar iskola újrásépítésének égető szükségességét fejtette ki.

A Záró Imát és az Uri Imádságot Ft. Dr. Szépe László sarasotai katolikus lelkész mondta. Az Istentisztelet a Magyar és a Székely Himnusz elénekülésével ért véget.

Az Istentisztelet után a Sarasotai Magyar Keresztyén Egyház nevében Dr. Fűry Lajos presbitériumi elnök köszöntötte Dr. Csiha püspököt s átnyújtotta az Egyház adományát egy 500.00 Dolláros csekket, melyet az egyház a kolozsvári kollégium újjáépítésére adományozott. Majd Dr. Fűry Lajosné a Sarasotai Kossuth Klub nevében szintén hasonló célra egy 500.00 Dolláros csekket adott át. Dr. Csiha püspök meghatóvavette át az adományokat.

Ezután következett a szeretvendégség a templom melletti teremben, ahol bizony elég szoroson voltunk, hisz az ünneplő közönség százon jóval felül volt. Itt finom süteményektől görnyedt az asztal. Kávészás közben beszélgett a gyülekezet, akik valóban vallásfelekezetre való különbség nélkül voltak együtt. Itt említette Dr. Csiha püspök, hogy milyen jó barátságban is van Sámson kolozsvári katolikus püspökkel, akivel egy pár évet együtt szenvedett az oláh kommunisták börtönében.

A püspöki látogatást Dr. vitéz Ormay József és Felesége-utóbbi rokona a püspöknek- rendezte a presbitérium segítségével. De meg is volt az eredmény.-

Másnap apr. 24.-én a Gulf Gate Könyvtár külön termében beszélt újra az egybegyűlt magyarok előtt Ft. Dr. Csiha Kálmán püspök s itt ismertette az erdélyi magyarság sorsát s főleg azt domborította ki, hogy az erdélyi ösmagyarság az oláh államtól nem várhat semmit. Mindent a magyaroknak magunknak kell előteremtenei.

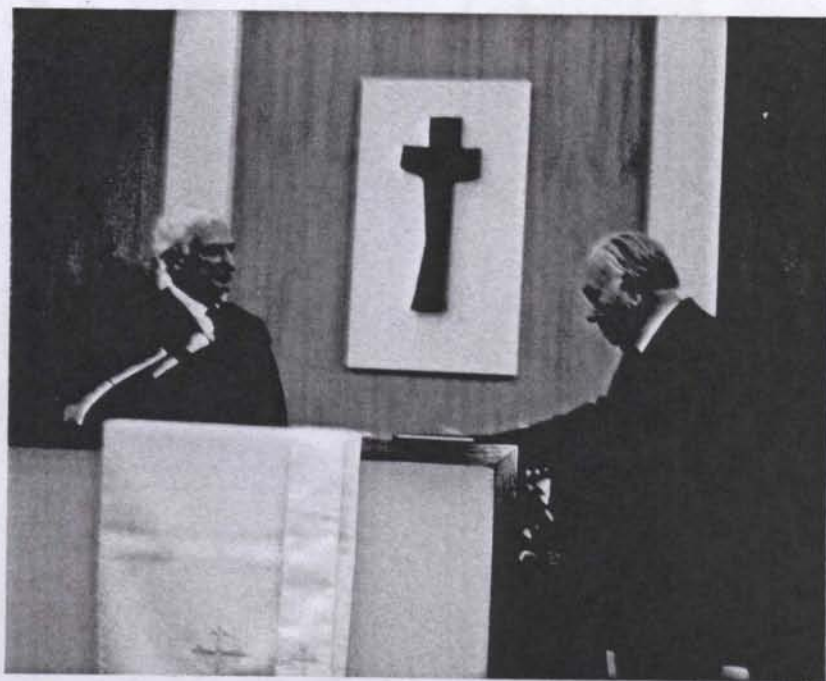
Dr. Csiha püspök nagy megelégedéssel ment tovább Sarasotából, mert látta és tapasztalta, hogy ez a maroknyi magyarság adományával szépen hozzájárult a nemes célhoz. Innen és a környékről összegyűlt \$ 6.000.00, ami elég szép összegnek bizonyult.

Mindenkinek hála és köszönet, aki kivette részét ebből a nemes ügyből s hozzájárult ahhoz, hogy Kolozsváron a magyar ifjak újra magyar iskolában tanulhassanak. Hogy is mondja a Szentírás? "A jókedvű adakozót szereti az Isten."

Főtiszteletű Dr. Csiha Kálmán
kolozsvéri református püspök
beszél.

Dr. Fűry Lajos a sárosi Keresztyén
Magyar Egyház presbitérium elnöke kö-
szönti a püspököt s átnyújtja az Egyház
ajándékát.

Főtisztelendő Dr. Szépe László
r.kath és Nagytiszteletű Szőke
István ref. lelkészek.-

Nagytiszteletű Kun Gyula és Főtiszte-
letű Dr. Csiha Kálmán megbeszélést
vertanak.

KÖSZÖNET NYILVÁNÍTÁS

A Magyar Keresztény Misszió /Hungarian Apostolate/
nevében hálás köszönetet, méltó elismerést mondunk

V. TAMÁSKA ENDRE

Vitézi rend, Szt. László lovagrend képviselője.

azért a tökéletesen és lelkesen végzett munkáért,
amelyel elősegítette magyar Püspökünk,
Miklósházy Attila S.J. 1991 márc. 2-3-i Sarasotai
látogatásának sikerét.

Emlékezetes marad mindnyájunknak a felemelő
templomi szertartás, a Püspök és a hívek találkozása
és az esti, fényesen sikerült diszvacsorai ünneplés.

Isten áldja meg az itteni hitélet felemelést segítő
önzetlen munkájáért.

a Misszió nevében

Szépe László dr. lelkipásztor

László dr.

A VITEZI REND és a Szt. LÁSZLÓ
Rend képviselői a Dr. Miklósházy
Attila r.k. püspök miséjén.

A Magyar Nemesi Szövetség -
=====

nek, amelyet 1973 évben Kölnben alapítottak, jelenleg is
Németországban van a székhelye Aachenben s ott van a Ve-
zetőség is.

Egy éve megkezték a tengerentúli államokból s országok-
ból is új tagok meghívását. Az USA-ban tagok jelenleg; gróf
zichi és vásomkeői ZICHY FERENC Máltai lovag, vitéz nemes

BARANCHI TAMASKA ENDRE Johannita lovag és ifj. Nagy-tóthi APATHY LASZLÓ.
Mindhármen floridai lakosok.-

A nevezett szövetségben (20 %.) szép számmal vannak Máltai és Johan-
nita lovagok, valamint vitézek, de a főnemességet képviselik, hogy egy pá-
rat említsek; a gróf Károlyi, gróf Mikes és a gróf Korniss családokból.

A MNSZ-be a felvételi díj; 50 DM, az évi tagdíj; 36 DM.

A Vezetőség címe; UNGARISCHER ADELSVERBAND e.V.

Olingsbendgasse 11.

D-5100 A a c h e n - Germany .

Tel; 024 / 541219.

- N o b l e s e o b l i g e .-

A LEGRÖVIDEBB és LEGERDEKESEBB sárosotai hir így hangzott;-

"A Potyikák jégszekrénye leégett!"-

Walóban egyik éjtsszaka dr.v. Kemény Zoltánéknál a jégszekrényben rövidzárlat keletkezett s ebből tűz lett.- Már aludtak Keményék, amikor a füst a hálószoba ajtajáig terjedt. Szerencsére felébredtek s csak úgy háló ingben mezitláb szaladtak át a szomszédba s onnan telefonáltak a tűzoltóknak. Ez a rövid,hiteles történet.-

Egy Budapestről érkezett levélből értesültünk, hogy Kassán egy több napos konferencia volt, amely a hadbalépés, illetve a Kassát ért bombatámadás kérdését vizsgálta. Dr.vitéz Ormay József bajtársunk is előadó volt. Előzőleg meg Budapesten tartott ilyfajta előadást a Hadtörténeti Intézetben.-

Lapunk első oldalán van irás az igazoló bizottságokról.

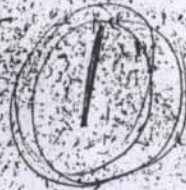
Itt jobbra látható egy ilyen okmánynek a másolata.

Vajon az aláírók most merre vannak s mivel is foglalkoznak,

Jó lenne megtudni, hogy mi is volt a múltjuk, hogy rájuk esett a választás?

A volt csendőrségi személyek igazolására alakult különleges igazoló bizottságokról

Sze. 196. szám
1947. év

HATÁROZAT

Szentkláray/Stein/Norbert volt, cső. hdgy.

aki Budapest községben 1924. év hó

napján született, az 1690/1945. M. E. számú rendelet értelmében, miután a rendeletben foglalt követelményeknek nem felelt meg.

„nem igazoltak“

jelentjük ki.

Budapest, 1947. évi augusztus hó 14 n.

Réti Károly sk.
igazoló bizottság elnöke.

Révész Géza sk.

Márai Bernád sk.

Bandi József sk.

Simon József sk.

Dr. Rognár Kálmán sk.
(az igazoló bizottság tagja.)

okmány hiteles

Handwritten signatures and stamps at the bottom left.

Official stamps and circular marks at the bottom center.

INNEN- ONNAN -
=====

Könyvismertetés. 1990-ben jelent meg Magyarországon a túlódalon látható könyv. vitéz Kiss László m.kir. csendőralezredes élet-történetét öleli fel meglepő őszinteséggel. Ő is végigélte a szomorú csendőrsorsot, mint több ezer csendőrbajtársa.-
A 37. oldalon ez olvasható;-

PÁLFALVI NÁNDOR

Amint már mondtam, Kiskunhalason kilenc évet töltöttem – az utolsó pár hónap kivételével – a lovas alosztálynál, s ez a ceglédivel együtt tizenegy év. Fiatal, már kiképzett csendőroket tanítottam lovagolni és neveltem jól képzett lovascsendőrré. Túlnyomó többségükben szegény vagy sokgyermekes paraszti családból származtak, akik már katonai szolgálati idejükben jól megállták helyüket és önként jelentkeztek erre a féléves tanfolyamra, amely harmincöt fős létszámmal folyamatosan ment. Tanítottam és neveltem becsületre, emberiségre, fejelemre, és a lovát szerető jó lovassá. Azt hiszem, katonai szolgálatomnak ez volt a legszámottevőbb része.

A 108. oldalon pedig ez;

Kiss Aladár csendőr ezredes haláláról még hír sem érkezett. Velé együtt jöttünk haza a hadifogságból. És a volt gyűjtőben, a Mosonyi utcai intézetben, őt többször vitték kihallgatásra, mivel a BM-nél volt beosztva, mint összekötő a HM kémelhárító osztályával. Később – mikor én már elkerültem onnan – hallottam, hogy öngyilkos lett. Kigugrott a második emeleti függőfolyosóról, ahogy egy csoporttal fürödni vitték őket. A felesége még sokáig hiába várt rá.

ESKÜSZÖM, HOGY HŰ LESZEK

-Ebben az időben a Kisfogház épület, földszint egyik cellájában, mint tőkerítő és ételhor-dó "brigád" tagjai voltak; Budur Károly csendőr szds., Dr. Szász Zoltán hadbíró fhdgy (a kivégzett Szász miniszter fia), Schmidt István rendőr fhdgy. Botos István pr. csendőr tiz. és jómagam (a Szerkesztő). Az öngyilkosság napjánagy zaj és kiabálás szűrődött be a cellánkba.- Majd kisvártatva egy AVH-s ör nyitotta ki a zárkánkat s Budur századost, valamint engem szólított ki. Kiss Aladár ezredes holttestét addig már elvitték s így márfolyosó kövéről a vértócsány kellett felmosnunk ket-tőnknek. (Valóban csendőröknak való feladat volt.*) Ké-sőbb azt is megtudtuk a kiszivárgott hirekből, hogy ami-kor a folyoeón kísérték Kiss Aladár csehdőrezredest, át-vetette magát a korláton s így halt szörnyet, mert már nem bírta a kihallgatások allati kínzásokat.-

- Ez a haláleset is az AVH számlájára irandó.-

A németországi MHBK Főcsoport "Központi Tájékoztatója" - áprilisi számában Borsányi Julián hmtk. alezredes három oldalt szentel a Volt M. Kir. Csendőrségre ezzel a címmel: GONDOLATOK A CSENDŐRSÉG INTÉZMÉNYÉRŐL. - Ebben szerepel az alant olvasható rész is;

Ezek után merül fel az a kérdés, hogy szükség van-e hazánkban egy olyan, a rendőrséget kiegészítő, katonai alapon szervezett és vezetett intézményre, amely lényegében a volt kir. csendőrségre emlékeztet ?

A belügyi igazgatás rendészeti és közbiztonsági szakemberei, főleg viszonylatban "igen"-nel válaszolnak. (4.) - bár rámutatnak arra az előítéletre is, amely az egykori "kakastollasokkal" szemben még mindig megállapítható. Ezt az "igent" jelentősen alátámasztják a statisztika adatai. Ezek szerint a hazai közbiztonság helyzete aggasztó. A rendőri beavatkozást kívánó bűnesetek száma 1990-ben, az előző két évhez viszonyítva, több mint 50 százalékos emelkedést mutat. Az egész országra terjedő adatok szerint a rendőrséget foglalkoztató bűncselekmények száma egy év alatt 225 ezerrel 340 ezerre nőtt. Vidéken egy év alatt 65 %-al emelkedett a fel nem derített bűnesetek száma. Nem csoda, hogy az elmúlt esztendőben az országgyűlés honvédelmi bizottsága előtt is szóba került, a közbiztonság fokozása érdekében a rendőrséget kiegészítő, az egykori csendőrségnek megfelelő intézmény időszerűsége. Konkrét határozat egyelőre nem született, de az országgyűlési naplóból két érdekes körülmény volt megállapítható. Elsőnek az, hogy a bizottságban azok, akik elleneztek az egykori kir. csendőrség valamilyen új formáját, annak idején a plénumban, az országcimer kérdésnél - kivétel nélkül / !! - a koronás cimer ellen és a régi kommunista embléma megtartása mellett szavaztak.* A másik körülmény talán még tanulságosabb : az ellenzők érvei nem voltak sem anyagi, sem jogi, még kevésbé biztonsági-rendészeti természetűek. Azokat az ideológiai közhelyeket hangoztatták, amelyeket a letűnt rendszer 40 éven át igyekezett a kir. csendőrséggel szembeni előítéletet állandósítani. Ha az országunk érdekeit szolgáló intézkedéseket kívánjuk ez ellen az előítélet ellen érvényesíteni, a valóság tudatosításával kell élnünk. A lehetőségek máris adóttak.

*) Dr. Király Béla "vezérezredes" képviselővel az élen.-

.....

Ha már itt tartunk, jó tudni, hogy az otthon (Magyarországon) megjelent SZENT KORONA c. újság egy oldalon foglalkozik a vezérezredes "elvtárs" -al. Ebből egy kis szemelvény;

SZENT KORONA

RÁLY BÉLA JAVASLATÁRA AZ ORSZÁGGYŰLÉS ZÁRT ÜLÉSEN, A NYÍLVÁNOSSÁG KIZÁRÁSÁVAL DÖNTÖTT ARRÓL, HOGY BRIT LOBOGÓK ALATT 31 FŐ KATONAI ALAKULATOT KÜLD AZ ÖBÖL-TÉRSÉGÉBŐL. SZERENCSENKRŐL HAZAVESZTÉS ILY MÓDOZATÁT LEÁLLÍTOTTUK...

MI EZ AZ EMBER, AKI HÁBORÚBA 'VEZÉNYLI' MAGYARORSZÁGOT?

Király Béla: „kabátfeladó vezérkari tiszt”, „pizsamás tábornok”, amerikai egyetemi tanár, megválasztott magyar képviselő.

Király Béla amerikai egyetemi tanár, a Szt. Korona kommunista kézre adásának szorgalmazója, a Kádár-rezsim hűséges híve, aki az őt felnevelő Horthy rendszer befeketése érdekében egy kis történelemferdítéstől sem riadt vissza. Most magyar képviselő, sőt, a hírek szerint államelnök akar lenni otthon.

Egy volt csendőrtiszt leveléből Magyarországból;
 "Az ilyen föllépésre azért lenne szükségünk (a M.K.r. Csendőrség reha-
 bilitálása- Szerk.), mert az elmúlt 3 év alatt nem sikerült a sorstar-
 sak közül az érdekvédelmi szervezet megalakításához előírt minimális
 10 főt beszervezni s így Herendi Ödönnel (1944-es avatásu cső.) párhu-
 zamosan, egyénileg kell folvennünk a harcot 68-70 évesen boldogulásunk
 érdekében a bürokrácia és a közöny (-össég) hét-fejű sárkánya ellen.-
 Természetesen nagyon örüknénk, ha eljuttatnátok hozzám a legközelebbi
 HIRADÓVAL együtt a Közösség alapszabályát, melyre támaszkodva talán
 tudnánk még valamit kezdeni a megfélemlített, gyanakvó, bizalmatlan,
 szellemi-lekki aggastyánokkal "-
 / Megszív lelendő sorok./

.....
 A FBH-ra legújabbán a következők küldtek be "önkéntes" adományokat;
 /1991 évben/-Y. I. \$ 10.00, ns.S.L. \$ 3.00, v.G.A. \$ 25.00, Y.S.dr.
 \$ 10.00.
 A szerkesztőség hálásan köszöni az adományokat.-
 .....

.....
 aláírás
André Tamáska de Baranch
 No.: 177

Igazoljuk, hogy
VITÉZ BARANCHI TAMÁSKA ENDRE
 a Szabad Magyar Újságírók Szövetségé-
 nek rendes tagja és újságírói tevékenysé-
 get folytat. Kérjük őt munkájában tá-
 mogatni.

Be is known, that
 Mr., ~~Mrs., Mess.~~
ENDRE V. TAMÁSKA DE BARANCH
 is a member of the Federation of Free
 Hungarian Journalists and is pursuing
 journalistic activities. Support of his/
 her work is requested.

Sei es bekannt, dass
 Herr, ~~Frau, Erzuhojn~~
ENDRE V. TAMÁSKA DE BARANCH
 ist ein Mitglied des Bundes der Freien
 Ungarischen Journalisten und ist als
 Journalist tätig. Sein/Ihr Unterstützung
 ist gebeten.

Washington, D.C. 1987. október 10.
O. Danbrosky Secretary
G. J. J. J. President

=====

-A SZABAD MAGYAR ÚJSÁGÍRÓK SZÖVETSEGE Elnöksége a Floridai Bajtársi Hi-
 radó Szerkesztőjét 1990 évben meghívta tagjai sorába.-
 =====

A FBH IX. évfolyam 2.szám/1991/ lezárva 1991. július 12.-én.
 =====

Cim; Capt. Endre v. Tamáska de Baranch
 2621 Woodgate Lane
 Sarasota, Fl. 34231, USA.-

